

Cookies

Tu nie chodzi o Cookies!

- Art. 173 prawa telekomunikacyjnego mówi

„Przechowywanie informacji lub uzyskiwanie dostępu do informacji już przechowywanej w telekomunikacyjnym urządzeniu końcowym abonenta lub użytkownika końcowego”

-czyli przechowywanie informacji, a nie tylko przechowywanie Cookie

Dwa podstawowe błędy

- Utożsamianie zbieranych, przechowywanych lub w inny sposób przetwarzanych przez serwis (w tym „stronę” internetową) jedynie z przechowywaniem danych w plikach cookies (nie wspominając już o nazywaniu plików cookies danymi osobowymi – podobnie danymi osobowymi można nazwać plik utworzony w Wordzie albo segregator w szafie)
- Koncentrowanie się jedynie na plikach cookies i pomijanie przechowywania danych w innej formie

Ale - TU chodzi o cookies...

RODO motyw 30:

- *Osobom fizycznym mogą zostać przypisane identyfikatory internetowe - takie jak adresy IP, **identyfikatory plików cookie** - generowane przez ich urządzenia, aplikacje, narzędzia i protokoły, czy też inne identyfikatory, generowane na przykład przez etykiety RFID. Może to skutkować zostawianiem śladów, które w szczególności w połączeniu z unikatowymi identyfikatorami i innymi informacjami uzyskiwanymi przez serwery mogą być wykorzystywane do tworzenia profili i do identyfikowania tych osób.*

??

- Co to jest „identyfikator pliku cookie”?
- Czy identyfikator pliku cookie:
  - Jest daną osobową
  - Może być daną osobową
- RFC 6265 (dokument IETF definiujący cookie) nie zna takiego pojęcia. Można próbować rozumieć go jako „cookie-name”.

Poważne konsekwencje

1. „cookie” jest daną osobową -> zgoda na przetwarzanie cookie jest zgodą na przetwarzanie danych osobowych.
2. „cookie” może zawierać dane osobowe -> zgoda na zapisanie cookie nie będzie podstawą przetwarzania danych osobowych.

Moim zdaniem druga interpretacja jest prawidłowa i na niej opiera się dalsza część wykładu. Można się jednak spotkać również za zdaniem odmiennym

(patrz Xawery Konarski, Podstawy prawne korzystania z „ciasteczek” ..., w Monitor Prawniczy, 22/2018)

Rozdzielamy przetwarzanie danych osobowych od przechowywanie danych

przetwarzanie danych osobowych

- w plikach Cookies
- z wykorzystaniem innych mechanizmów przeglądarki
- w innych formach w urządzeniu końcowym

- w logach serwera
- w jakiegokolwiek innej formie po stronie serwera

przechowywanie informacji w telekomunikacyjnym urządzeniu końcowym

- w plikach Cookies
- z wykorzystaniem innych mechanizmów przeglądarki
- w innych formach w urządzeniu końcowym

Jakie informacje może zapisywać strona

- Nie interesują nas informacje zapisywane przez przeglądarkę – np. cache
- Nie interesują nas dane zapisywane przez użytkownika – np. pobierane pliki, kopia strony
- Interesują nas informacje zapisywane przez „stronę”, w tym przez wykorzystywane rozszerzenia takie jak Flash

Prawo telekomunikacyjne

Art. 173.

- 1. Przechowywanie informacji lub uzyskiwanie dostępu do informacji już przechowywanej w telekomunikacyjnym urządzeniu końcowym abonenta lub użytkownika końcowego jest dozwolone, pod warunkiem że:
  - 1) abonent lub użytkownik końcowy **zostanie uprzednio bezpośrednio poinformowany** w sposób jednoznaczny, łatwy i zrozumiały, o:
    - a) celu przechowywania i uzyskiwania dostępu do tej informacji,
    - b) możliwości określenia przez niego warunków przechowywania lub uzyskiwania dostępu do tej informacji za pomocą ustawień oprogramowania zainstalowanego w wykorzystywanym przez niego telekomunikacyjnym urządzeniu końcowym lub konfiguracji usługi;
  - 2) abonent lub użytkownik końcowy, **po otrzymaniu informacji**, o których mowa w pkt 1, **wyrazi na to zgodę**;
  - 3) przechowywana informacja lub uzyskiwanie do niej dostępu nie powoduje zmian konfiguracyjnych w telekomunikacyjnym urządzeniu końcowym abonenta lub użytkownika końcowego i oprogramowaniu zainstalowanym w tym urządzeniu.

Prawo telekomunikacyjne

- 2. Abonent lub użytkownik końcowy może wyrazić zgodę, o której mowa w ust. 1 pkt 2, za **pomocą ustawień oprogramowania** zainstalowanego w wykorzystywanym przez niego telekomunikacyjnym urządzeniu końcowym lub konfiguracji usługi.
  - Ale nie wszystkie kraje UE zaimplementowały to w taki sposób – w niektórych niezbędne jest wyraźne wyrażenie zgody.

Prawo telekomunikacyjne

- 3. Warunków, o których mowa w ust. 1, **nie stosuje się**, jeżeli przechowywanie lub uzyskanie dostępu do informacji, o której mowa w ust. 1, **jest konieczne** do:
  - 1) wykonania transmisji komunikatu za pośrednictwem publicznej sieci telekomunikacyjnej;
  - 2) dostarczania usługi telekomunikacyjnej lub **usługi świadczonej drogą elektroniczną**, żądanej przez abonenta lub użytkownika końcowego.

Dyrektywa 2002/58/WE

Art. 5 ust. 3

- Państwa członkowskie zapewniają, aby przechowywanie informacji lub uzyskanie dostępu do informacji już przechowywanych w urządzeniu końcowym abonenta lub użytkownika było dozwolone wyłącznie pod warunkiem że
- dany abonent lub użytkownik wyraził zgodę zgodnie z dyrektywą 95/46/WE po otrzymaniu jasnych i wyczerpujących informacji, między innymi o celach przetwarzania.
- Nie stanowi to przeszkody dla każdego technicznego przechowywania danych ani dostępu do nich jedynie w celu wykonania transmisji komunikatu za pośrednictwem sieci łączności elektronicznej, lub gdy jest to ściśle niezbędne w celu świadczenia usługi przez dostawcę usługi społeczeństwa informacyjnego, wyraźnie zażądanej przez abonenta lub użytkownika.

Co to jest Cookie

- Mała porcja informacji przechowywana w przeglądarce webowej
  - czasami mówimy o małych plikach, poprawniejsze będzie jednak mówienie po danych przesyłanych (Cookie header), bez względu na lokalną formę zapisu

Rodzaje Cookies („tradycyjnych”)

- Z punktu widzenia trwałości:
  - Sesyjne
(można spotkać się z opinią, że nie będziemy dla nich stosować Prawa telekomunikacyjnego – nie zgadzam się z tym, w mojej ocenie ciasteczka sesyjne nie muszą być niezbędne dla świadczenia usługi)
  - Trwałe
- Z punktu widzenia „wydawców”
  - Własne
  - Zewnętrzne
- Z punktu widzenia funkcjonowania serwisu
  - Niezbędne
(będziemy stosować wyłączenie z art. 172 ust. 3 Prawa telekomunikacyjnego)
  - Nie niezbędne

Jakie informacje mogą być zapisywane na urządzeniu końcowym (w przeglądarce)

- „Tradycyjne” pliki Cookies - rzadko obecnie są to rzeczywiście osobne pliki, zwykle przeglądarka przechowuje te dane w specjalnej bazie
- Local shared object (LSO) nazywanych również Flash cookie wykorzystywanych do przechowywania danych na lokalnym komputerze przez Adobe Flash (technologia wycofywana, ale nadal używana). Użytkownicy mogą wyłączyć korzystnie z tego mechanizmu w lokalnych ustawieniach.

Jakie informacje mogą być zapisywane na urządzeniu końcowym (w przeglądarce)

- Web Storage nazywany również DOM Storage wykorzystywany do przechowywania danych. Z punktu widzenia użytkownika mechanizm ten może wyglądać podobnie jak standardowe Cookies. Istotne różnice obejmują między innymi:
  - można w nich przechowywać znacznie więcej danych
  - dane są przechowywane w lokalnej bazie, a nie w osobnych plikach
  - dane nie mogą być bezpośrednio pobrane przez serwer (ale w rzeczywistości dane mogą być przesłane przez skrypt na stronie)

Jakie informacje mogą być zapisywane na urządzeniu końcowym (w przeglądarce) - lokalna baza danych

- Indexed Database API, IndexedDB
  - standard rekomendowany przez W3C
  - wykorzystywany przez Firefox, Google Chrome, zapowiadane jest wykorzystywanie przez Safari
  - Interfejs przeglądarki do lokalnej, zaszytej, transakcyjnej, indeksowanej bazy kolekcji obiektów JSON
- Web SQL Database
  - API stron WWW
  - wykorzystywany przez Google Chrome, Opera, Safari, Android Browser
  - standard nie jest rozwijany

Jakie informacje mogą być zapisywane na urządzeniu końcowym

- Rozszerzenia przeglądarki mogą zapisywać inne informacje

UODO przechowuje najwięcej danych w mojej przeglądarce – są to dane w lokalnej bazie, ale zapomnieli o nich poinformować...

Firefox wyświetla wszystkie rodzaje danych w jednym oknie

Zachowane ciasteczka i dane stron

ępujące witryny przechowują ciasteczka i dane na tym komputerze. Firefox trwale przechowuje dane do u ręcznego ich usunięcia i usuwa nietrwale dane, jeśli potrzebna jest przestrzeń.

Szukaj witryny

Witryna	Ciasteczka	Rozmiar	Ostatni dostęp
techinfo.uodo.gov.pl	0	41,4 MB	w zeszłym roku
prezi.com	0	18,6 MB	w zeszłym roku
www.wp.pl	4	17,2 MB	w zeszłym miesiącu
www.gazeta.pl	0	13,1 MB	2 miesiące temu
www.facebook.com	0	8,8 MB	59 minut temu
www.aktualne.com	0	7,0 MB	2 miesiące temu
businessinsider.com.pl	0	6,3 MB	2 miesiące temu

Usuń zaznaczone   Usuń wszystkie

Anuluj   Zapisz zmiany

;)

The screenshot shows a portion of a website. At the top left, there is a blue header with the European Commission logo and the text "European Commission". Below this, there is a black area containing white text, which appears to be a code snippet or a list of items. A semi-transparent grey overlay is positioned at the bottom of the screenshot, containing the word "COOKIES" in large, bold, black letters. Below "COOKIES", there is a line of smaller text: "Serwis G10D0 wykorzystuje pliki Cookies. [Dowiedz się więcej](#) lub zamknij ten komunikat." The background of the screenshot also shows some blue and white patterns, possibly related to the website's design.

COOKIES

Serwis G10D0 wykorzystuje pliki Cookies. [Dowiedz się więcej](#) lub zamknij ten komunikat.

Wnioski

- Realizujemy dwa obowiązki:
  1. Informujemy o przechowywaniu danych w urzędzeniu końcowym
  2. Realizujemy obowiązki związane z przetwarzaniem danych osobowych

Źródło problemów

- Źródłem problemów może być na przykład niewystarczająca znajomość wykorzystywanego CMS

Wnioski

- Przetwarzanie danych osobowych może dotyczyć:
  - danych przetwarzanych w plikach Cookie lub innych formach, lokalnie w przeglądarce
  - danych przetwarzanych przez serwer
  - danych przetwarzanych w logach serwerów
  - „odcisków palca” urządzenia
- Obowiązki – wszystkie obowiązki wynikające z RODO, w tym:
  - obowiązki informacyjne
  - zgody
  - realizacja praw osób

Device fingerprint

- Zbieranie informacji o urządzeniu (w tym przeglądarce) w celu jego identyfikacji
- Może być wykorzystane zamiast Cookie, również jeżeli użytkownik zablokuje możliwość zapisywania Cookie
  - Niektórzy dostawcy systemów twierdzą, że nie korzystają z Cookie, a jedynie z tego rodzaju technik
- Techniki te mogą być wykorzystane również w celu przeciwdziałaniu oszustwom
- Zbierane dane powinny być:
  - Unikalne
  - Niezmienne
- Dane zbierane są w sposób:
  - Pasywny – konfiguracja sieciowa, opóźnienia odpowiedzi zegara
  - Aktywny – MAC, nr identyfikacyjne podzespołów
- Browser fingerprinting

Device fingerprint

- Cyfrowe „odciski palców” urządzeń mogą być danymi osobowymi
- Może to dotyczyć wszystkich urządzeń podłączanych do sieci
- W RFC6973 zdefiniowano cyfrowy „odcisk palca” jako zbiór elementów informacji, które pozwalają zidentyfikować urządzenie lub instancję aplikacji
- Przykładowe zastosowania:
  - narzędzia analityczne administratora
  - śledzenie do celów internetowej reklamy behawioralnej
  - zapewnianie dostępu do sieci
  - dostęp i kontrola użytkownika
  - bezpieczeństwo użytkownika
  - dostosowywanie interfejsu użytkownika do urządzenia
- Problematyka jest omawiana w dokumencie WP29: *Opinia 9/2014 w sprawie zastosowania dyrektywy 2002/58/WE do pobierania cyfrowych „odcisków palców” urządzeń* (https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2014/wp224_pl.pdf)

Cookies - zgoda

- Zgodnie z art. 2 pkt f) oraz motywem 17 Dyrektywy 2002/58 (w powiązaniu z art. 94 ust. 1 RODO), zgoda w rozumieniu tej dyrektywy powinna być rozumiana jak zgoda z RODO (również posiadać jej cechy)
- Z art. 95 RODO mec. Xawery Konarski wywodzi (podstawy prawne korzystania z „ciasteczek”, internetowych (cookies) jako przykład wzajemnej relacji przepisów RODO oraz przepisów o ochronie, prywatności w sektorze łączności elektronicznej w: Monitor Prawniczy, 22/2018), że cookies nie mogą być przetwarzane na podstawie prawnie uzasadnionego interesu. (Wniosek wynika pośrednio z przyjęcia, że identyfikator pliku cookie jest daną osobową, z czym się nie zgadzam, m.in. dlatego, że art. 172 Prawa telekomunikacyjnego nie dotyczy tylko plików cookie, cookie nie są zwykle zapisywane w plikach itd.)

Cookies - zgoda

- WP 29 stwierdziła (*Working Document 02/2013 providing guidance on obtaining consent for cookies,*

https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2013/wp208_en.pdf):

- Wyrażająca zgodę osoba musi otrzymać konkretne i adekwatne informacje, wskazujące cel zapisywania danych
- Informacje należy przekazać przed rozpoczęciem przetwarzania
- Zgoda musi być jednoznaczna i związana z aktywnym działaniem
- Zgoda musi być dobrowolna

Cookies - zgoda

- WP 29 stwierdziła (*Opinia nr 04/2012 w sprawie wyłączenia zapisywania plików cookie spod zasady pozyskiwania zgody,*

https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2012/wp194_pl.pdf):

- Artykuł 5 ust. 3 dyrektywy 2002/58/WE pozwala na zwolnienie plików cookie z wymogu uzyskania świadomej zgody, jeśli spełniają one jedno z poniższych kryteriów:
  - KRYTERIUM A: plik cookie jest wykorzystywany „jedynie w celu wykonania transmisji komunikatu za pośrednictwem sieci łączności elektronicznej”.
  - KRYTERIUM B: plik cookie jest „ściśle niezbędny w celu świadczenia usługi przez dostawcę usługi społeczeństwa informacyjnego, wyraźnie zażądanej przez abonenta lub użytkownika

Przykładowe pliki cookie niepodlegające wyłączeniu

- Pliki cookie dla wtyczek portali społecznościowych pozwalających na śledzenie (ang. social plug-in tracking cookies)
- Reklama osób trzecich
- Narzędzia analityczne administratora

Materiały zawarte w tej prezentacji chronione są prawem autorskim i zostały Państwu udostępnione w związku z ze szkoleniem lub wykładem w którym Państwo uczestniczycie. Jakikolwiek nieautoryzowane zastosowanie jakichkolwiek materiałów zawartych w prezentacji może stanowić naruszenie praw autorskich lub innych przepisów. Materiały dostępne w prezentacji nie mogą być modyfikowane, powielane, przedstawiane publicznie, wykonywane, rozprowadzane lub wykorzystywane w innych celach publicznych lub komercyjnych, chyba, że twórca wydał na to wyraźną zgodę na piśmie. Kopiowanie w celach komercyjnych, rozpowszechnianie, modyfikacja lub przejmowanie zawartości niniejszej prezentacji przez osoby trzecie jest niedozwolone. W prezentacji mogą być prezentowane również materiały zawierające odesłania do ofert i usług podmiotów trzecich. Warunki korzystania z ofert i usług podmiotów trzecich są określone przez te podmioty.